

อย่ามัวถกเถียง... เดี๋ยวหน้าแก้ปัญหาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

กรุงเทพธุรกิจ
บทความพิเศษ
● **รัฐพล ศรีเจริญ**
sri_rattapol@hotmail.com

การเลี้ยงสัตว์ที่เพิ่มขึ้นมากจากในอดีตที่ผ่านมา ทำให้ความต้องการใช้ผลผลิตข้าวโพดที่เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตอาหารสัตว์เพื่อป้อนอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์มีเพิ่มมากขึ้น จากที่เคยเคยผลิตข้าวโพดได้เพียงพอหรือบางช่วงก็สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้โดยพ่อค้าคนกลางก็กลับไม่เพียงพอกับการใช้ในประเทศโดยปริมาณผลผลิตข้าวโพดที่ผลิตได้เพียงปีละ 4.57 ล้านตัน แต่ความต้องการใช้สูงถึงราวๆ 8 ล้านตัน

เหตุนี้ทำให้โรงงานอาหารสัตว์จำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์อื่นมาใช้ทดแทน อาทิ ข้าวสาลี กากข้าวโพดหมักยีสต์ เพื่อให้สามารถผลิตอาหารสัตว์ได้เพียงพอตามความต้องการใช้ในประเทศโดยอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ที่มีมาตรการให้โรงงานอาหารสัตว์ต้องซื้อข้าวโพดในประเทศ 3 ส่วน ต่อสิทธิการนำเข้าข้าวสาลี 1 ส่วน หรือมาตรการ 3 ต่อ 1 เพื่อปกป้องคุ้มครองเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดในประเทศซึ่งเป็นเรื่องที่ดี โดยในปี 2559 กรมปศุสัตว์ในฐานะผู้ออกใบอนุญาตนำเข้า ได้เก็บตัวเลขการนำเข้าข้าวสาลีเกรดอาหารสัตว์พบว่าปริมาณเพียง 3.4 ล้านตัน เท่านั้น

ทั้งนี้เป็นที่ทราบกันดีว่าในธุรกิจอาหารสัตว์จะแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพและราคา การผลิตอาหารสัตว์จะใช้วัตถุดิบที่หลากหลาย ทั้งรำข้าว มันสำปะหลัง ข้าวสาลี กากข้าวสาลี (DDGS) และต้องนำเข้าตามส่วนประกอบของสูตรอาหารสัตว์ที่มีเป็นร้อยละ แม้วัตถุดิบบางตัวจะราคาถูกแต่ก็ใช้ไม่มากนักไปไม่ได้เพราะจะกระทบกับสัตว์

แต่กลับพบว่า ช่วงที่ผ่านมาผู้เรียกร้องให้กระทรวงพาณิชย์เร่งการนำเข้าข้าวสาลีด้วยข้ออ้างที่จะส่งผลให้โรงงานผลิตอาหารสัตว์ซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากเกษตรกรในประเทศน้อย จนทำให้ราคาผลผลิตที่ตกต่ำนั้น อธิบดีกรมการค้าภายในก็ยืนยันไปก่อนหน้านี้แล้วว่าไม่สามารถเร่งการนำเข้าได้ เพราะผิดข้อผูกพันที่ไทยทำไว้กับองค์การการค้าโลก (WTO) ที่กำหนดให้สมาชิกต้องเปิดตลาดสินค้าเกษตรตามที่ได้ผูกพันไว้ เว้นแต่เหตุผลด้านความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์พืชและสัตว์ที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ ที่สำคัญปริมาณผลผลิตข้าวโพดในประเทศนั้นไม่เพียงพอต่อการใช้อ้างอิงต้องนำเข้ามามากทดแทน

นอกจากนี้ ยังมีการกระแสวิกฤตถึงโรงงานอาหารสัตว์ว่ามีการจัดเกรดข้าวโพดจนทำให้เกษตรกรขายได้ราคาต่ำกว่า 8.00 บาท เรื่องนี้เมื่อสอบถามไปที่สมาคมอาหารสัตว์และสมาชิกทั้งหมดตอบเป็นเสียงเดียวกันว่าทุกคนยังคงสนับสนุนมาตรการ 3 ต่อ 1 และให้ความร่วมมือในการรับซื้อข้าวโพดโดยตลอด รวมทั้งยังประกาศรับซื้อข้าวโพด ราคา 8.00 บาท ในเขตกรุงเทพฯ

และปริมาณในเขตอื่นๆราคาก็ลดหลั่นกันไปตามระยะทาง

ส่วนเรื่องการจัดการเกรดข้าวโพดนี้เป็นเรื่องปกติที่พ่อค้าพืชไร่รับรู้อยู่แล้ว นอกจากการพิจารณาสิ่งเจือปนที่โรงงานอาหารสัตว์แจ้งไว้ล่วงหน้าแล้ว โรงงานก็จะวัดตามความชื้นของเมล็ดข้าวโพดด้วย ถ้าขึ้นต่ำราคาก็สูง ขึ้นมากราคาก็ต่ำเรียกว่าเมื่อไม่ได้มาตรฐานราคาก็ต้องลดหลั่นกันไป ถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็คงไม่มีอาชีพพ่อค้าที่รับซื้อข้าวโพดมาอบแห้งก่อนส่งขายโรงงานอาหารสัตว์ และเรื่องวัดความชื้นนี้ก็ทำกันอย่างโปร่งใสวัดความชื้นกันเห็นๆ ไม่ใช่ชั่วผีถึงป่าช้าแล้วจำเป็นต้องขายเรื่องที่ว่าเกษตรกรได้ราคาต่ำนี้จึงเป็นเพียงข้ออ้างของพ่อค้าคนกลางที่ไปรับซื้อข้าวโพดจากเกษตรกรในราคาต่ำๆ เพื่อมาทำกำไรไม่ใช่ต่ำเพราะโรงงานอาหารสัตว์

อันที่จริงการนำเข้าข้าวโพดเป็นสิทธิที่กลุ่มพ่อค้าสามารถทำได้อย่างถูกกฎหมายจะนำเข้ามาเพื่อขายให้โรงงานอาหารสัตว์ในราคาสูงก็ได้ เพราะกระทรวงพาณิชย์กำหนดราคาไว้ หรือถ้าคุณภาพเมล็ดไม่ดีพอที่จะขายในประเทศ พ่อค้าก็สามารถนำไปส่งออกได้ทันที เท่ากับว่าซื้อมาขายไป

อย่างไรก็ได้ให้ได้กำไรเป็นพอไม่จำเป็นต้อง
รับผิดชอบห่วงโซ่อาหารทั้งห่วง คือไม่ต้อง
ห่วงว่าคนข้างหลังจะเป็นอย่างไร

**นอกจากนี้ ยังมีข้อมูลว่าพ่อค้าพืชไร่
มีการนำเข้าวัวโพดมากกว่า 30 ปีแล้ว
นั้นแสดงว่าเมื่อ เมื่อ 30 ปีก่อน
พ่อค้าก็มีการลักลอบนำเข้าอย่าง
ต่อเนื่อง และต้องไม่ลืมว่า WTO เกิดขึ้น
เมื่อปี 2538**

ดังนั้น หมายความว่าพ่อค้าพืชไร่
มีการนำเข้ามาก่อนเกิด WTO ซึ่งขณะนั้น
ภาษีนำเข้าสูงมาก และเป็นไปไม่ได้ที่พ่อค้า
จะนำเข้าโดยยอมเสียภาษีที่สูงลิบล้อ
แน่นอนว่าก็ต้องลักลอบนำเข้าวัวโพด
จากประเทศพม่าและกัมพูชา เวลาต่อมา
เมื่อเกิด AEC ขึ้น มีการลดภาษีนำเข้าเป็น
0% และไม่ไควดำนานำเข้า แต่พ่อค้าพืชไร่
ก็ยังลักลอบนำเข้า เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการ
นำเข้าที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด โดยเฉพาะ
ในช่วงที่ห้ามนำเข้าคือช่วงเดือน ก.ย. ถึง
เดือนม.ค. เพื่อปกป้องเกษตรกรไทย
นี่จึงเป็นการยอมรับของกลุ่มพ่อค้าพืชไร่
ว่ามีการลักลอบจริง

สำหรับเรื่องที่ถูกลกล่าวอ้างว่า
รถบรรทุกวัวโพดต้องไปรอลงสินค้า
ที่โรงงานอาหารสัตว์ 5-10 วัน ถ้าคุณภาพ
ไม่ผ่านก็ไม่รับซื้อทำให้ต้องย้ายไปขาย
ให้ผู้ส่งออกในราคาต่ำลง เรื่องนี้ต้องมอง
ให้ลึกไปถึงปัญหา เพราะวัวโพดที่ว่านี้
เป็นวัวโพดที่ลักลอบนำเข้ามาจนปริมาณ
ล้นตลาดในประเทศ แต่กลับถูกแอบอ้าง
ว่าเป็นวัวโพดจากเกษตรกรไทย แถมยัง
บดภาระให้รถมาจอดตักค้างอยู่หน้าโรงงาน
อาหารสัตว์ เพื่อให้กลายเป็นข้ออ้างไป
กดราคาซื้อจากเกษตรกรไทยในราคา

ถูกกว่าราคาดตลาดที่โรงงานอาหารสัตว์แจ้ง
ที่สามารถเปรียบเทียบราคาจริงที่พ่อค้าซื้อ
ณ พื้นที่ปลูกได้ว่า “ต่ำกว่า” ราคาที่โรงงาน
อาหารสัตว์รับซื้อมากกว่า 1 บาทต่อกิโลกรัม
ซึ่งตรงกับราคาที่เกษตรกรขายให้กับพ่อค้า
ได้เพียง 6-7 บาท

กว่าจะเป็นสินค้าปศุสัตว์ได้นั้นต้องเริ่ม
จากวัตถุดิบอาหารสัตว์ โรงงานอาหารสัตว์
ป้อนการเลี้ยงสัตว์ เข้าสู่ขั้นตอนการแปรรูป
เป็นเนื้อสัตว์ กลายเป็นอาหารสำหรับผู้บริโภค
ผู้บริโภคทั้งในประเทศและส่งออก
ยังต่างประเทศ

ดังนั้น ธุรกิจอาหารสัตว์เป็นแค่
ข้อต่อหนึ่งของห่วงโซ่ หากจัดการไม่ดี
ทั้งในด้านราคาและมาตรฐาน ก็จะมี
ผลกระทบต่อการแข่งขันของการส่งออก
ธุรกิจปศุสัตว์ ซึ่งเป็นธุรกิจต่อเนื่องที่
ทำรายได้ให้ประเทศไทยปีละไม่ต่ำกว่า
2 แสนล้าน จึงเป็นธุรกิจที่สำคัญและมี
ผู้เกี่ยวข้องนับล้านคน ซึ่งต้องมีการ
ช่วยกันดูแลตลอดทั้งห่วงโซ่

**วันนี้อย่ามัวมาถกเถียงกันในเรื่องนี้ว่า
ใครผิดใครถูก แต่ควรเดินหน้าแก้ปัญหา
และหาทางออกร่วมกันเพื่อประโยชน์
ของประเทศ...แทนที่จะคำนึงถึงประโยชน์
ส่วนตน**